

előfizetés összege után bizonyos számú kuponra jogosult, melyek felhasználásával az intézmény szerzői fedezni tudják az open access elérésű cikkeik publikálási költségét és így cikkük sokak által elérhetővé válik. Egy elfogadott cikk publikálásához egy kupont lehet felhasználni. Ez egy link formájában megadott sorszámot jelent, amivel egy kitöltendő űrlaphoz jut el. A programról bővebben itt is tájékozódhat: <http://www.rsc.org/Publishing/librarians/GoldforGoldFAQs.asp>

A BME OMIKK közreműködésével a Műegyetem 5 kutatója tudta open access eléréssel publikálni a Royal Society of Chemistry folyóirataiban megjelenő cikkeiket.”

Forrás: BME OMIKK Hírlevél, 2014. január. www.omikk.bme.hu

(F.I.)

Vargha Dénes (1928–2014)

A könyvtártudomány fejlődése elválaszthatatlan számos határterület eredményeitől. Közöttük a nyelvtudománynak kitüntetett szerepe van a rendszerezés és az információkeresés területén. Ennek egyik, nyelvtudományi művelője, aki egykor megtermékenyítő szerepet játszott Magyarországon a könyvtári tartalomfeltárás modern eszközeinek a kialakulásában, *Vargha Dénes* 86 éves korában eltávozott.

A hatvanas évektől kezdve a nyugati világ informatikai fejlődése meglehetősen hamar nyilvánvalóvá tette az államszocialista világ technológiai lemaradását. A magyar nyelvészet néhány művelője számára eljött az idő, hogy többek között az információkereső célú rendezés nyugaton kialakult korszerű eredményeire – jól felfogott érdekükben is szigorúan szakmai keretek között maradván – felhívják a figyelmet. Elsőként 1966-ban Vargha Dénes (a pártállam idején ezen a néven publikált) adta közre „A dokumentáció nyelvészeti kérdései I.” című munkáját. Ez volt egyébként az év, amikor a *Kongresszusi Könyvtár* alkalmazásába lépett *Henriette Avram* villamosmérnök elkészítette a MARC adatcsere-formátum első változatát.

1969-ben megjelentette műve folytatását „Dokumentáció és nyelvészet” címen (alcíme: Az értelmi összefüggések formalizálása).

Ugyanebben az évben jelent meg orosz nyelvű doktori disszertációjának magyar változata, az alapvető elméleti ismereteket is tartalmazó „Információkereső teauruszok készítésének módszertana” című műve. Ezzel egy időben látott napvilágot *Petőfi S. János* nyelvésznek a „Teaurusz-kérdés jelenlegi helyzete különös tekintettel a tudományos, műszaki–gazdasági tájékoztatásra” című műve is. Szép néhány év volt mindazoknak, akik értették.

Ez a négy kiadvány hosszú évekre az arra fogadókész néhány könyvtári szakember számára az egyik legfontosabb magyar nyelvű szakmai viszonyítási pont lett. Ebben az időben publikált a Tudományos és Műszaki Tájékoztatásban is, emlékezetes a gépi fordítás kérdéseivel foglalkozó tanulmánya.

Vargha Dénes 1976-ban részt vett az MSZ 3418-as teaurusz-szabvány kidolgozásában, mely máig az egyik legkorszerűbbnek számít az ilyen normatív dokumentumok között. Még egyszer, 1977-ben szólalt meg a szakmában a *Horváth Tibor*ral együtt az információkereső teauruszokról írt művével.

Ezt követően Vargha Dénes fokozatosan eltávolodott a könyvtári világtól, akárcsak a vele együtt annak idején megszólaló nem könyvtáros szerzők. Ennek nem kis részben az is oka volt, hogy őket a korabeli

irányításért felelős réteg intézményi szinten meg se próbálta érdemben a könyvtári fejlesztő munkákba bevonni. Tevékenységük, köztük Vargha Dénesé is, valamennyire mégis beépültek a könyvtári szakmába, műveik megmaradnak. Személyiségük maga lassan eltűnik majd a szakmai emlékezetből, akárcsak a kopott templomi freskókon a háttéralakok lassan elmosódó képe.

Ungváry Rudolf

E számunk megjelenését önkéntes munkájával segítette:

*Bartos Éva
Berke Barnabásné
Burmeister Erzsébet
Drótos László
Filó Krisztina
Fonyó Istvánné
Hegyközi Ilona
Koltay Tibor
Nagy Gyula
Preusser Katalin
Székely Ildikó
Ungváry Rudolf*

